

הצעת חוק העמותות (תיקון מס' 11) (דיווח על תרומות מישות מדינית זרה), התשס"ח-2007*

1. בחוק העמותות, התש"ם-1980 (להלן - החוק העיקרי), אחרי סעיף 36 יבוא:

הוספת סעיף 36א

"תרומה מישות מדינית זרה 36א. (א) בסעיף זה -

"ישות מדינית זרה" - כל אחד מאלה:

(1) מדינה זרה, לרבות -

(א) איחוד, ארגון או חבר של מדינות זרות (בסעיף זה - איחוד מדינות זרות);

(ב) אורגן, רשות או נציגות של מדינה זרה או של איחוד מדינות זרות;

(ג) רשות מקומית או מחוזית, רשות שלטונית של מדינה זרה או של מדינה שחברה בברית מדינות במדינה זרה (בסעיף זה - גוף זר);

(ד) איחוד, ארגון או חבר של גופים זרים;

(2) הרשות הפלסטינית, כמשמעותה בחוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשל"ח-1977;

(3) תאגיד שהוקם בחיקוק של אחד מהגופים המפורטים בפסקאות (1) ו-(2), או שגוף כאמור מחזיק ביותר ממחצית מסוג מסוים של אמצעי השליטה בתאגיד או שהוא מינה את התאגיד לפעול בשמו; לעניין זה, "אמצעי שליטה", "החזקה" - כמשמעותם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"תרומה" - למעט הקלת מס, מלאה או חלקית, שניתנה מחוץ לישראל.

(ב) (1) עמותה שמחזוריה, כהגדרתו בתוספת השניה, עולה על 300,000 שקלים חדשים, תציין בדו"ח הכספי לפי סעיף 36, אם קיבלה או לא קיבלה בשנה שאליה מתייחס הדו"ח הכספי תרומות מישויות מדיניות זרות ששוויין המצטבר עולה על סכום של 20,000 שקלים חדשים.

ד ב ר י ה ס ב ר

ידי חיובן בפרטום כל תרומה העולה על סכום מסוים המגיעה אליהן מגוף מדיני זר.

סעיף 1 מוצע לתקן את חוק העמותות, התש"ם-1980 (להלן - החוק העיקרי), כך שכל עמותה שמחזוריה השנתי עולה על 300,000 שקלים חדשים תחויב לציין בדו"ח

גופים רבים מקבלים תרומות ממדינות זרות ומגופים מדיניים זרים. פעמים רבות תרומות אלה משמשות לפעילויות פוליטיות בישראל. הצעת החוק המתפרסמת בזה באה להגביר את השקיפות בהתנהלותן של עמותות וחברות לתועלת הציבור ולאפשר ביקורת ציבורית על פעילותן על

* הצעת חוק מס' פ/421/17: הועברה לוועדה ביום כ"ב בכסלו התשס"ז (13 בדצמבר 2006).

¹ ס"ח התש"ם, עמ' 210; התשס"ז, עמ' 349.

² ס"ח התשל"ח, עמ' 48; התשס"ז, עמ' 364.

³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

(2) קיבלה העמותה תרומות כאמור בפסקה (1), יצוינו בדו"ח הכספי כל אלה, לגבי כל תרומה מישות מדינית זרה:

- (א) זהות נותן התרומה;
 - (ב) סכום התרומה;
 - (ג) מטרת התרומה או ייעודה;
 - (ד) התנאים לתרומה, אם יש כאלה.
- (3) על העמותה לעשות כל שביכולתה כדי לדעת אם התרומה הגיעה מישות מדינית זרה, וחובת הדיווח כאמור בסעיף זה תחול אם ידעה או היה עליה לדעת שהתרומה היא מישות מדינית זרה כאמור.

(ג) העמותה תפרסם באתר האינטרנט שלה מידע כאמור בסעיף קטן (ב); הודיעה העמותה לרשם כי אין לה אתר אינטרנט, יפרסם הרשם את המידע כאמור באתר האינטרנט של משרד המשפטים.

- תיקון סעיף 66 2. בסעיף 66 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן הגשת מסמכים ודוחות לפי חוק זה וצורתם; תקנות לעניין דיווח לפי סעיף 37 טעונות אישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת."
- תיקון התוספת השנייה 3. בתוספת השנייה לחוק העיקרי -
- (1) בפרט א(3) -
- (א) בפסקת משנה (ב), בסופה יבוא "למעט תרומות מישות מדינית זרה כמשמעותן בסעיף 36א (בתוספת זו - תרומה מישות מדינית זרה)";
- (ב) אחרי פסקת משנה (ב) יבוא:
- "(ב) תרומות מישות מדינית זרה";

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע הוראות לעניין אופן הגשת הדיווח לפי סעיף 36א המוצע וצורתו, וכן הוראות כאמור לפי יתר סעיפי החוק העיקרי. לשם כך מוצע לתקן את ניסוחו של סעיף 66(א) לחוק העיקרי ולאפשר לשר המשפטים לקבוע הוראות לעניין מסמכים ודוחות לפי החוק העיקרי.

סעיף 3 מוצע לתקן את התוספת השנייה, שבה מפורטים הנתונים שיש לכלול בפנקסי החשבונות של עמותה, ולהפריד בין הפירוט הנדרש לגבי תרומות בכלל ובין הפירוט הנדרש לגבי תרומות מישות מדינית זרה. גם הפרדה זו בפנקסי החשבונות של העמותה נועדה להגביר את שקיפות הפיקוח על תרומות המתקבלות מישויות מדיניות זרות.

הכספי המוגש לרשם העמותות אם קיבלה תרומות מישויות מדיניות זרות בסכום כולל העולה על 20,000 שקלים חדשים. עמותה שקיבלה תרומות כאלה בסכום האמור תציין לגבי כל תרומה את זהות התורם, את סכום התרומה, את מטרתה ואת התנאים לה, אם יש כאלה. נוסף על כך, מוצע לקבוע כי יהיה על העמותה לפרסם באתר האינטרנט שלה את המידע האמור. אם לעמותה אין אתר אינטרנט, יפרסם רשם העמותות את המידע באתר האינטרנט של משרד המשפטים. עוד מוצע כי חובת הדיווח כאמור תחול אם העמותה ידעה או היה עליה לדעת שהתרומה הגיעה מישות מדינית זרה, והיא תידרש לעשות כל שביכולתה כדי לברר את מקור התרומה.

(2) בפרט ב(1)(א) -

(א) בפסקת משנה (2), בסופה יבוא "למעט תרומות מישות מדינית זרה";

(ב) אחרי פסקת משנה (2) יבוא:

"(א2) תרומות מישות מדינית זרה";

(3) בפרט ג, אחרי "שמו של תורם" יבוא "למעט לגבי תרומה מישות מדינית זרה".

4. בחוק החברות, התשנ"ט-1999, בסעיף 345כד(ב), אחרי "36", יבוא "א36". תיקון חוק החברות

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 4 מוצע לתקן את חוק החברות, התשנ"ט-1999, גם על חברות לתועלת הציבור, כהגדרתן בחוק האמור, שכן ולהחיל את העקרונות שהוצעו לגבי עמותות העקרונות שבבסיס הצעת החוק יפים גם לגביהן.

חבר הכנסת אורי אריאל

⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189; התשס"ו, עמ' 332.